

SACRATISSIME CÆSAR.

Hilosophiam Moralem, in qua primo mihi publicum hoc anno edere specimen contigit, quò meliùs, & securiùs, quàm sub Majestatis Vestræ Augustissimum præsidium, & favorem fidenter adducerem? Videlicet (a) Regalem Sapientiam ad Regum maximum; (b) magnum adeoque virorum Principum sciendi institutum ad orbis Monarcham; (c) omnium disciplina-
rum

(a) Plat. in Euthyd, (b) Confuc. l. i. scient. Sin. (c) Aristot. l. i. Politic. c. 2.

rum Architectonicam ad sapientissimum togatæ, militarisque prudentiæ Architectum defero: quidni amplissimum patrociniū, & gratiam sperem, & obtineam? Hæc est illa Philosophia, quæ naturâ, & arte Majestatem Vestram in Imperii administrationem efformavit, in exemplar Principum eduxit, & modò quâ bello, quâ pace prudentissimum juxtâ, atque felicissimum Moderatorem orbi universo spectandum, & admirandum præbet. Nimirum est in Majestate Vestra ea morum, ea sublimium virtutum idea, ut Ethica seipsam in illa expressam admirans fateri debeat, ex Majestatis Vestræ actionibus se, si nunquam visa, aut tradita esset, in magnam Principum scientiam perfectè formari posse: adeò religio, justitia, prudentia, clementia, fortitudo, magnitudo animi, aliæque virtutes omnino Cæsareæ, atque Austriacæ fulgurant in Majestate Vestra. Has adhuc in juvene satis ad sceptra maturas suspexit, itque se submitit hereditariam tum fidelis Hungaria; admirata est, atque ad emulorum invidiam coronavit Romano-Germanico diademate Augusta. Easdem deinde bis ad Landavium triumphantes spectare, & prædicare hostes ipsi debuerunt: nunc verò tantò majorem earum etiam domi residentium vim experiri coguntur, quantò insigniores illis palmas anno superiore Majestas Vestra eripuit, & deinceps ab illis referet non vano omine. Hic est scilicet heroicæ virtutis apex, & verè divinus regnandi modus, agere quidem magna, ubi præsens est; sed majora, ubi præsens esse non videtur, ut immensa superhumanæ mentis, ac virtutis capacitate ubique præsens adesse sentiatur. Huic ergo virtuti, huic vastæ menti non solam se sistit Ethica, sed tenue secum adfert munus, individuum nempe suam comitem, & magnam prudentiæ Politicæ matrem Historiam. Et quia, quod disputationi publicæ subjicit, sub Olympiorum symbolo tradidit

didit, etiam quod Historici muneris est, sub eorundem lu-
 dorum appellatione offert. Materiam desumpsit ex Au-
 gustissimæ Domûs gestis, quia, præterquam quod ea mu-
 nicipalia sint & domestica, habent id proprii, quod in nullis
 aliis melius resulgeat tam longa, interrupta, & incorru-
 pta ratio Politica Christianæ. Ex immensa gestorum mo-
 le selegit bella, quia umbratilibus Olympicorum agonum
 exercitiis seria jungere voluit certamina, quorum finis pax
 cum ea, de qua disputat, felicitate convenit. Sed vel ma-
 ximè hoc bellorum tempore non aptius judicavit se posse
 concinnare, tum Majestati Vestræ, tanquam invictis-
 simo, potentissimoque hodierni belli Imperatori, tum
 (a) AUGUSTÆ simul PACI donarium: illi in-
 quam Paci, quam indies à Majestate Vestra, cui, ejus-
 que potentibus Fœderatis jam cessit illud toties ab hoste ja-
 datum, & præensum Belli, & Pacis Arbitrium, noster
 orbis suspirat, & præstolatur. Videtur enim Divina Pro-
 videntia in hæc tempora Majestatem Vestram servasse
 se, ut Europam tot, tamque diuturnis bellorum incendiis
 exustam, sterilem, atque fœdatam, plantatis firmæ pacis
 oleis, velut notus JOSEPH, qui hætenus, ne illa pla-
 nè pessumiret, providit, tandem in pristinum felicitatis
 florem, & fœcunditatem restituat. Nimirum hoc semper
 peculiare habuerunt Augustissimæ Domûs bella, orbem
 pacare, pacificè suis juribus frui, pacificam alieno-
 rum jurium possessionem protegere. Unde cælitus
 hanc missam Domum (siquidem & Sacræ Paginæ (b) per
 statuam Monarchias figurant) designare ausus sum in Pal-
 lade Phidiæ. Nam sicut sculptor hic Diis, quàm homi-
 nibus efficiendis melior hanc Belli, Pacisque Deam di-
 vino artificio scalpserat, formatis ad vivum in ejus cly-
 peo, & calceolis Amazonum & Gigantum, Centauro-
 rum

(a) Onofand, in Præfat. Strateg. (b) Dan. 2.

rum & Lapitharum bellis; capiti autem Medusæ ità nomine suo inciso, ut sine totius operis dissolutione illud excidi non posset. Sic pariter sapientissima Divinæ Providentiæ arte efformata est incomparabilis Domus Augustissima, ut quidquid bellicorum monstrorum in eam hactenus effusum est, impenetrabili clypeo sit retusum, immobili pede sit conculcatum; tam aperto Divinæ opis justam causam protegentis argumento, ut qui bellicæ Austriacorum virtuti Divini nominis, & roboris vim inesse neget, gloriosa eorum facinora omnino destruat. Quod si idem Phidias decusso per fulmen Palladis capiti solus novum & aptum, frustra id tentante Alcamene, substituere potuit; solo etiam divino Numine factum, ut binis Augustissimæ Domûs capitibus inevitabili mortis fulmine sublatis, Carolo II. Hispaniarum Rege primùm, deinde Augustæ memoriæ Lepoldo Cæsare Parente; hunc sola Majestas Vestra, illum Serenissimus Frater Carolus III. Rex Catholicus justè, & dignè supplere valeant: quantumcunque alia non convenientia capita supponere connisi sint, & adhuc nitantur inimici. Denique quemadmodum Palladi oliva pacis symbolum dicata est; eamque illa in Areopagi synodo de Neptuno pacificam arborem sibi asserente lucrata, magis litteras, & togam amat, quàm arma, & sagum; ità Augustissimæ Domûs mites, & clementes Genii etiam in mediis bellorum tempestatibus tranquillam, & serenam pacis malaciam, litterarum & legum vigorem procurârunt. His Majestas Vestra non dissimilis postquam coactum Timoris gladium victor exeruit, nil restat amplius, quàm ut ei in vaginam recondito pacificam Amoris oleam implicet, eoque totam Europam cingat. Quod dum omnes ardentissimis votis ambiunt; ego quoque à Majestate Vestra, quæ ludi hujus mei litterarii Brabeutes esse dignata est, coronam oleæ, quæ dabatur victoribus

in

*in Olympico agone, cum fiducia expecto, perpetui nimirum
in me, meosque favoris & benevolentiae, quam hucus-
que tantam cum Majoribus suis Majestas Vestra nobis
exhibuit. Interim rogo, ut Augustissimæ Domûs
Palladium, in quo magis, quam in fatali Trojano, stetit
hactenus, & stabit imposterum orbis nostri salus, perpetuò
firmum, atque inconcussum maneat, idque sub Majesta-
tis Vestræ Augustissimo Capite indefinenter atque
diutissimè incolumi, ac Pacis & Belli arbitro; ad cujus
basim sanguinem, & vitam meam venerabundo poplite,
& animo submitto.*

Majestatis Vestræ

Cliens infimus

Christophorus Leopoldus, Nobilis
Dominus de Guarient.